

CVII.

1807. okt. 5. Kolosvár.

Sylvester György levele Iszlai Istvánnak és Sándornak. *)

Kolosváratt, 5-dik 8-bris, 1807.

Méltóságos Urak! Drága jó Patronus Uraim!

Méltóságos Asszony! Drága jó Pátrona Asszonyom!

Mostan Istennek hálá mind egészségesek vagyunk alkalmasint, a külső nyavalyáktól megszabadulván, a belsőken is a lehetőségig könnyebbíteni az egész tanítói társaság teljes tehetségünkből igyekezni fogunk. — Mi semmitel nem fogunk mulatni, — de reméllem leszen is haszna — reménségem legalább vagyon; — ezt ha ígérhetek Nagyságtoknak is — várjuk mindenkoron a jót, a rossz váratlan is megérkezik. A koszt még eddig ugyan jó volt, ezután is reméllem, hogy jó leszen — egyedül a búza administratiójával fogunk bajolni, mert a gazdaasszony és Boriska inyét találó búza talán egész Bikalon sincsen. — Ugyancsak Poksa Simiontól 10 véka tavaszbúzáat elvettenek s azt fogadták, hogy olyant a többitől is elvesznek, de a bíró hozott volt vagy 32 vékát abból, melyet a gazdának a méltóságos úr jelenlétébe mutatván, a gazda jónak talált, s most már nem lehet belőle kenyeret sütni, azért a bíró csötörtöken tavaszbúzáat fog helyébe hozni. Elhiszem a többivel is így járunk, mert ezeknek a Kanahán földén termett búza is szemeletlen pogácsakenyeret adna. Itt is a lehetőségig munkások leszünk, hogy a szegény oláhok e' eget tégyenek; mert ha itt pénzzel kellene fizetni, nem a szászra kapnánk.

*) A levélboríték elveszett.

A drágaság most tűrhetőbb, a szép búza 8 márkás, egyéb is ilyen formán. Szüretet jót remélnék vala a gazdák, de már egy néhány napoktól fogva szüntelen esett az eső, s félnek a rossz következtől, már is rothadni kezdett a szőlő. Én a méltóságos úrának és a méltóságos asszonynak vig raklétázásokat kívánok Hamartsába,*) kedves szüreti napokat.

A nagyságtok mindenkori

kész szolgájok
Silvester, m. p
 praeceptor.

I. o. miss.

CVIII.

1808. jún. 10. Ürmös.

Maurer Mihály levele Iszlai Istvánnak.

Drága kedves Sógor Uram!

Tegnap napon az *Maurer*-familia leveleit hányván, azok közül tanáltam az *Sárosi Zsuzsánna*, *Horváth Miklósné* testamentumára, mely költ 1-ső februáriusban anno 1712-ben. Több testált punctumai között azt nyilatkoztatta ki, hogy az kolozsvári unitárius püspök *Almási Mihálynál* és *Küküllő vármegyében*, nevezetesen az zágori szász papnál, mindkét helyen volnának két ládái, melyekben *Horváth Zsuzsánnának* hasznos levelei volnának.

Kedves sógorom, az az vélekedésem, hogy azon az ládák minden bizonnyal azon két ecclesiában lesznek, bár ha ott nem volnának is, minden bizonnyal

*) Iszló község szőlőhegyének neve.

írásnak kölletik ottan lenni, hogy ki vitte el azon ládákat; kedves sógorom, utánna kell indulni, megtanálván azokat, hogy Sárosi Zsuzsánnának Inczédyleány volt az anyja, azokból ki fog tetszeni, mely szorgalmatossága is többet fog használni, mint az sógor, *Balla Mihály* úr eskettetése. Továbbra is gyengéledő kedves feleségemmel együtt tisztelvén atyafiságosan, s az legnagyobb szeretettel mindnyájokat az urakat, maradtam

kedves sógor uramnak,

Ürmösről, 10-dik Junii, 1808.

alázatos szolgája, atyjafia

Maurer Mihály, m. p.

A levél másik lapján, más kézzel: Közöltetett ugyan *Sárosi György* egy regestából kiírt valamit, de a nem elég, hanem magát azt a leveleket közölje velem in originalibus, melyeket a regestumba citál, mert külömben minden allatástok, kedves barátom, semmit ér és valamint te, úgy én is, nem hagyhatom magam jussamat sub titulo, hogy más bírja, piszkálódjék ellenem.

Czím: Az úrnak, *Iszlay István* úrnak stb.

I. o. miss.

Iszlóban.

CIX.

1809. júl. 1. Kolozsvár.

Lázár István püspök levele Iszlaí Istvánnak és Sándornak.

Tekintetes Urak!

Értvén tiszteltem levelekből a tkts urak szándékát az iszlói nemes eklézsiánkban rendeltetendő indi-

viduum iránt, én aztat secundálni kívántam, az azon levélben a végre névszerént feltéteztett deák ifjúnak az irt ekklésiában folytatatandó lévítai és tanítói hivatalra lett kinevezésivel, annak magának is lévén kedve azon sparta elfogadására, a kiben is, hogy a tekintetes uraknak reménségek szerént való contentumok lehessen az ekklésiával együtt és nékieis az ekklésiával, eztet szívemből óhajtóm, állandóúl maradván,

a Tekintetes Uraknak,

Kolosvárt, július 1-ső napján, 1809-ben,

szíves tisztelője

Lázár István, m. p.

Czím: Spectabilibus ac generosis dominis Stephano et Alexandro Iszlai de eadem etc.

Iszló.

I. o. miss.

CX.

1814. jún. 26. Kolozsvár.

Körmöczi János püspök levele Símén Eleknek.

Méltóságos Úr! Méltóságos jó fautor Uram!

Egy recognitionálisom fordult vala meg a méltóságos úr kezében M.-Vásárhelyt azon ládák aránt, melyek az én kezem alá adattak vala a néhai boldogult főcurátorunk által, s úgy emlékezek, hogy három ládákról tettem vala emlékezetet, hogy még itt vannak; de jelenteni kívánom, hogy hazajöttemmel megvizsgálván, öt ládát találok. A többi elviteléről tulajdon írásai mutatnak. Ezt azért jelentem, hogy ott volt szovaim s emlékezésem a dolog valóságával ellenke-

zésbe nem kívánom hozni, úgy mondtam, a mint emlékeztem s most úgy írom, a mint re ipsa vagyon.

Egy alázatos kérésemet is bátorkodom jelenteni. A néhai méltóságos úr több ígéretei között, most az úrnapi vásárkor megvétette számomra közlebb ígért kanczát, de ez oly szelídhethetlen, szilaj marha, hogy hámot se lehet réá tenni; egyberontotta a legényemet is. Már mozdúlnék s nincs mivel. Azon instálom a méltóságos urat, a néhai úr postalovai közül engedjenek által nékem kettőt. Ebben mi falcidiat se szenvednek a méltóságos urak. Én pedig a boldogult czélozása s a méltóságos urak közjóra téendő lépések szerént elő leszek segítve a közjó előmozdítására, s mozdúlhatok. Ha ezt a méltóságos urak gratiájából ajándékúl meg nem nyerhetem, instálom pénzemért is illendő áron, csak hogy segíthessek, magamon nem annyira, mint a status dolgai igazításában.

Ez aránt írtam méltóságos *Daniel Elek* úrnak is; méltóztassanak egyetérteni, s az t. esperest által tudtomra is adni. A méltóságos aszszonyt is alázatosan tisztelvén, egész tisztelettel vagyok,

a Méltóságos Úrnak,
Kolosvár, 26-a Junii, 814.

alázatos szolgája
Körmötzi János, m. p.

Czím, külön boritékon: Sárdi méltóságos ifjabb Simén Elek úrnak stb.

D.-Sz.-Mártonban.

CXI.

1815. ápr. 6. Kolozsvár.

Körmöczi János püspök levele Símén Eleknek.

Méltóságos Úr! Méltóságos jó fautor Uram!

Én a Bethlen-causában esmét egy decretumot kaptam, melyben mind a két felek kicsapongásai félretételével a causa bévégeztetése, s a királyi Gubernium eleiben, medio relationis nostrae léendő terjesztése poronsoltatik. Én úgy értettem, hogy a compositio, vagy complanatio in fieri vagyon, és nagyon óhajtanám eldőlését erga compositionem, okaim vagynak erre. Azon instálom azért a méltóságos urat, méltóztassék a grófné ő nagyságát is disponálni, hogy kára s veszedelem kívül ne legyen idegen a compositiotól. Ezt annyival is inkább, mivel gróf *Toldalaginé* értvén valamit ezen léendő compositioról, bár ugyan gyengén vagyon, de mégis véghetetlenül érzeni kezdette, s a lehetőségig minden akadályokat megtenni nemcsak eltökéllette, hanem a componens felek közül mind a kettőt Szamos-Újvárral is fenyegeti. Ezt én egy béjárós privatustól értettem, de jelenlétemben Szamos-Ujvárt csak a grófra nézve emlegette. Nékem bizony főczélom a volna, hogy m. *Maurer* úr is menekednék per dexteriora. Ha meghal ez a két öreg grófné, lehet több és szerencsésebb lépéseket is tenni. Nem bátorkodtam a grófné ő nagyságának írni, mert más eleibe kerülhetne levelem s birói széket nem akarnám

másnak adni. Gratiájába ajánlott alázatos tisztelettel
vagyok,

a Méltóságos Úrnak,

Kolosvár, 6-a Aprilis, 1815.

alázatos szolgája

Körmötzi János, m. p.

Czím: Sárdi méltóságos ifjabb *Simén Elek* úrnak stb.

D.-Szent-Márton.

S. o. miss.

CXII.

1815. máj. 25. Maros-Vásárhely.

Szentiványi Sámuel főgondnok levele ifj. Simén
Eleknek.

Méltóságos Úr!

Ezen folyó esztendő januárius holnapja 3-ik s több
azt követte napjaiban főconsistoriális gyűlésünk tar-
tatván Kolosváratt, melyben több előfordult tár-
gyak között megállíttatott az is, hogy bevett szoká-
sunk szerént zsinati gyűlésünk is tartattassék, mely-
nek idejét ugyanezen esztendő s a közelebbről fel-
tetszendő július holnap 2-ik s utánna következendő
napjaira; helyét pedig az aranyosi papi kerületben
Torotzkó-Sz.-Györgyre meg is határozta és ez aránt
maga hivatalos kerülő leveleit a tiszteletes esperes
notárius és consistor atyafiakhoz már ki is küldötte.
Nagyok és fontosok lesznek azon pontok, melyek
ezen gyűlésünkben felvételnek, s ítélet alá bocsátat-
nak, melyek egyszersmind szent vallásunk s közön-

ségünk előmozdítása s boldogítására is fognak czé-
lozni. És ezek között néhai b. e. főcuratorunk mélt-
sás *Horváth* Miklós úr halálával üresen maradott hi-
vatalnak helyreállítása szabad választás és voxolás
mellett nevezetes tárgya leszen többszöri említett
zsinati gyűlésünknek.

Mindezeknek érzékeny indulattal való meggon-
dolása, Istenünk és szent vallásunkhoz vonzó, bűzgó
szeretete kit-kit méltán öztönözhet arra, hogy jóra
törekvő igyekezetünket személyes megjelenése, s egyet-
értő köztanácskozásával elősegélje, s annál fogva hiva-
talos kötelességemnél fogva a méltóság urat különösen
is kérem a meghatározott időre és helyre személyesen
s kötelessége szerént megjelenni méltóztasson. Egye-
nes és változhatatlan indulattal maradván,

a Méltóság Úrnak,

egyenes szívű atyafi-szolgája,

Sz. Iváni Sámuel, m. p.

főcurator.

M.-Vásárhely, 25-a Maji, 1815.

Czím: Sárdi mlgos ifjabb *Simén Elek* úrnak, stb.

Hivatalból.

D. Szent-Márton.

S. o. miss.

CXIII.

1816. ápr. 8. Kolozsvár.

Molnos Dávid levele *Simén Elek*nek.

Méltóságos Úr! Kegyes Patronus Uram!

A szintén jelenlévő húsvéti szent innepen ki-
bocsájtván ezen levelem mutató *Barabási Simon* és

Tót András nevű becsületes ifjakat collegiumunk kebeléből az isteni szolgálatnak némű-nemű segedelmezésére és a mlgs úr grátiájának elvételére, kívántam a mlgs urat egyszersmind arról is tudósítani, hogy a mely deák aránt szólott volt a mlgs úr, gondom vagyon és leszen reá s minél jobbat és alkalmasabbat kaphatok, olyat fogok küldeni. Ami a néhai mlgs *P. Horváth* Miklós úr felett készült halotti munkák nyomtatását illeti, azokra nézt nagy akadályt tett tiszteletes *Szász* uram azzal, hogy a mely praedicatiót általadott volt, azt viszont elrontotta s mindezideig még mást helyibe nem adott. Ennélfogva ezen ünnepre ki nem jöhet, hanem remélem, hogy pünkösztre kiküldhetjük. Igaz ugyan, hogy ezt már el is kellett volna felejtenünk s el is felejtettük volna, ha ezen akadály ne legyen. A költségek aránt, melyek arra kívántatnak, mlgs *Daniel* Elek úr egy specificatiót parancsolt volt, melyet el is küldöttem. Ebből meg fogja látni a mlgs úr, hogy még mennyi kívántatik, t. i. 225 rf. a nyomtatás és papirosért; 60 rf. pedig a békötésért, feltéven, hogy öt árkosnál, a mint gondoljuk is, többre nem menyen. Melyeknek jelentése mellett idvesség és boldog innepet kívánván a mlgs úrnak mlgs úri házával egyetemben, magamat tapasztalt kegyességébe ajánlván, vagyok,

a Mlgs Úrnak,

alázatos szolgája
Molnos Dávid.

Kolosvár, 1816. 8-dik április.

Czím: Sárdi méltóságos *Simény Elek* úrnak stb.

Ditső-Sz. Mártonban.

CXIV.

1816. aug. 16. Dícsőszentmárton.

Bartók Gergely levele, Simén Eleknek.

Méltóságos Úr! Nékem méltóztatott kegyes patronus Uram!

Egész alázatossággal jelentve kötelességemnek tartottam tudósítani a malom állapotjáról, amely ebben áll: a víz nevezetes megkevesedése mellett is 3 kerék forgása közben már a czövekek jobb részén felverődtek két első napon általam s a tisztartó által az én költségemen tartott s fizetett tíz-tíz emberek által. A több napokon pedig önkéntes dolgosok által folyt a munka hiba nélkül oly annyira, hogyha így tart a víz állapota, jó reménységgel lehetünk, hogy a mlgos úr hazajöveteléig végrehajtjuk a súlyát az egésznek. Az igaz, hogy jobban folyjon a munka, én és a tisztartó egy-egy kupa borral kenegetjük s a molnárokat, úgy a dolgosokat is mindennap. E jó végre instálom alázatosan a mlgos urat is, méltóztatik valamit applacidálni, mert úgy sebesebben foly a munka, s nagyobb a motivum is a sensualitásnak. Továbbá: méltóztatik kegyesen megengedni, hogy jobban is bátorkodom esedezni a mlgos úrnak azon kegyes grátiájáért, melyet közelebbről is már egyszer kiinstáltam volt. Ezen tárgyban egy alázatos jelentést tettem főtiszt. püspök úrnak, és a vigasztaló válaszem abban határozódott, hogyha a mlgos urak az ekklesiával egyetértőleg kegyesen accedálni méltóztatnak, ellenére nem leszen. E részben tehát alázatosan jelenthetem, hogy a tiszt. ekklesia tagjai közül ugyan kevesen vagynak, akik nékem a bérhordás alkalmatosságával kéretlen is jóin-

dulatjukat e tárgyban ki nem jelentették volna; sőt magok mintegy nógattak, hogy zörgessek és instáljak én is nevezetesen a mlgos úrnak, tudván azt, hogy csak a mlgos úr gratiájába légyek nyertes, már úgy az egészét is megnyertem. Esedezem is mélységes alázatossággal a mlgos úrnak, kegyesen figyelemre vévén, hogy már én is az osk. mesteri hivatalba régi szolga vagyok --- a kitelhetőbben a mlgos úrnak is egész hivségben kívántam s kívánok ezután is szolgálni. Méltóztatik bár minden napon súlyosabb terheltetésemmel nevedő 5 neveletleneimre kegyesen tekinteni, s ha mindjárt méltatlan személyemért nem is, de legalább azon 5 reménységeimre való tekintetből megvigasztaltatásomat kegyesen munkálódni meghatároztatni. Nem terheltetik a mlgos úr bölcsen megfontolni azt is, hogy a mlgos *Horváth* urak eddigelé is a magok clienseiket mely igen különös kegyességgel kívánták minden időben patrocinálni promotealtatni; ezt a számos példák bizonyítják, mely számosakat felemeltek; s ha szárnyok nem volt is, repítésre készítették. Ilyen kegyességébe bizakodom én is a mlgos úrnak, hogy nékem is kegyes Maecenásom lévén bár számos akadékok jönének is közbe (mivel csalhatatlan az, hogy feles projectumok, számos planumok kerekednek ki) mindazonáltal az ekklésiával egyetértőleg az ide való papsággal kegyesen consolálni méltóztatik. Mély alázatos instántiámra kegyes válaszát, a midőn mély alázatossággal kiinstálván, mlgos úr kedveseit alázatosan tisztelvén, vagyok,

a Méltóságos Úrnak

alázatos szolgája

Bartók Gergely, m. p. r.

D.-Sz.-Márton, 816. die 16-a Augusti.

Czím: Méltóságos Sárdi Simén Elek urnak, stb

Korond,

S. o. miss,

CXV.

1816. szept. 5. Kolozsvár.

Körmöczi János püspök levele Simén Eleknek.

Méltóságos Úr! Jó fautor Uram!

A d.-szt.-mártoni ürességbe jött papi statio aránt vettem vala a méltóságos úrnak egy levelét, melyre válaszomat meg is tettem, jelentvén, hogy most 7-bris elsőbb heteiben egy Repraesentativum Föconsistoriumot fogok tartani, s abban fog elővétettetni az a kérdés is, kivel töltessék bé. E végre ad 15-am 7-bris meghívtam volt méltóságos főcurator *P. Horváth Károly* urat is, oly móddal, hogy maga figáljon napot s válasza szerént is megmaradott 7-bris 15-ik napja terminusúl. Ha azért lehetséges lesz a méltóságos úr is ob officio consistoriatus et patronatus méltóztassék ad 15-am Kolosvárra kijönni, hogy azon környéki esperesti és sig-nanter a d.-szt.-mártoni papi ürességekről cum emolumento publici et privati combinatis végezhesünk. Egész tisztelettel lévén,

a Méltóságos Úrnak,

Kolosvár, 5-a 7-bris, 816.

alázatos szolgája

Körmöczi János, m. p.
superintendens,

Czím, külön borítékon: Sárdi méltóságos id. Simén Elek úrnak, a kolosvári unit. collegium egyik inspector-curatorának stb.

Hivatalból.

S. o. miss.

D.-Szt.-Márton.

CXVI.

1816. okt. 21. Kolozsvár.

Molnos Dávid levele Simén Eleknek.

Méltóságos Úr! Nagyérdemű Patronus Uram!

A néhai méltóságos *Horváth* Miklós úr utolsó tisztességtételére készült munkák már most bé is lévén köttetve, küldök belőlök a mlgs úrnak csak előrevalóképpen egy kötetet, oly alázatos instantiám mellett, hogy a többinek elvitele aránt is méltóztassanak a mlgs urak rendelést tenni. Én tiszteletes püspök uramat többel nem terhelhettem, mint az írt kötettel a mlgs úr számára és úgy mással a mlgs *Daniel* Elek úr számára, mert mind csakugyan el nem vihette volna, hanem szükséges leszen, hogy valamely bizonyos ember jöjjön utánuak le, alább is lóval és általvetőkkel. Minthogy minden készen vagyon, azért az írást is a munkának méltóztassanak a mlgs urak tekintetes *Pákei* Jánosné aszszonytól, ki Ádámoson leszen szüreten, kiküldeni, mely a mint emlékezem, a typographia részéről 360, a könyvkötő részéről pedig 60 volna, hanem ezen utolsó, pótlást kíván azért, hogy ő csak 5 árkusra alkutt, ezen munka pedig szinte

S-ra tölt. Melyeknek alázatos jelentése mellett magamat kegyes gratiájába ajánlott vagyok
a Mlgs Úrnak

alázatos szolgája
Molnos Dávid.

Kolozsvár, 1816. 21-a S-bris.

Czím: Illustrissimo domino domino *Alexio Simény*
de Sárd etc.

Ditső-Sz.-Márton.

S. o. miss.

CXVII.

1817. márcz. 6. Kolozsvár.

Füzi János levele id. Simén Eleknek.

Méltóságos Úr!

A d.-sz.-mártoni patronatus a közelebb tartatott Főconsistorium alkalmatosságával azt kérvén, hogy a d.-sz.-mártoni papságra kolozsvári pap tiszteletes *Szász Mózes* uram rendeltetnék, ki arra bizonyos esetre magát ajánlotta is; vagy, ha ez nem lehetne, mostan akadémiákon lévő *Kanyaró Mihály* uram. Ezen kérésre akkor a környülállások határozást tétetni nem engedvén, annak a dolgok kifejlődése után léjendő megtevétele a R. Consistoriumra bízott vala, melyhez képest most ez által minemű határozás tétetett, azt ezenel hivatalosan közlöm a méltóságos úrral is, t. i.: minthogy egyfelől azon okok, melyek kolozsvári pap tiszteletes *Szász Mózes* uramat arra határozták vala, hogy a d.-sz.-mártoni patronatus által ajánlt ottani papi hivatalt amplectálja, már a kolozsvári tiszteletes

mater ecclesia által nagyrészt elenyésztettek; másfelől pedig, mivel a venerabile consistorium is több tekinteteből kolozsvári papnak akarja megtartani tiszteletes *Szász Mózes* uramat, ezekre nézve d.-sz.-mártoni papnak nem rendelheti.

A mi pedig *Kanyaró Mihály* uramat illeti ezt is mind azért, hogy ő kegyelmének akadémiai expeditióját még annyi ideig kelletik folytatni, hogy addig a d.-sz.-mártoni, most is már darab időktől fogva pap nélkül lévő ecclesia pap nélkül nem maradhat, mind pedig azért nevezetesebben, hogy ő kegyelmére közönségünknek elkerülhetetlen szüksége vagyon keltevéen ő kegyelmét tanítói hivatalra applicálni, annyival inkább, hogy a széplaki papi statio ezen feltétel alatt vagyon akadémiai expeditióra való készülésül határozva: ezeknél fogva ő kegyelmét is d.-sz.-mártoni papnak nem rendelheti. Mely illetén környülállásokat azon ajánlással közöltet a v. R. Consistorium a méltóságos úrral is, hogy a mlgs úr is közönségünk iránt viseltető buzgóságánál fogva megfontolván valamint azt, hogy a patronatus által kívánt atyánkfiainak közönségünk boldogsága előmozdítását néző okokból nem rendelhette d.-sz.-mártoni papnak, úgy azt is, hogy az irt ecclesiába olyan papnak kell rendeltetni, akiben mind a patronatusnak és ecclesiának megelégedése legyen, mind pedig consistoriumunk azon környéknek egy belső igazgató férfiat, esperestet adhasson. E végre consistoriumunk aranyosi környéki esperest és kövendi pap *Fodor László* uramat annyival inkább ajánlja a mlgos uraknak, hogy azon papságot ebben úgy kívánja kipótolni, hogy ezen atyánkfiában a fennebb említett czélokat elérhesse. Ezen tárgy aránti maga declaratioját folyó

március 20-dikára consistoriumunkhoz megtenni ne terheltessék. Teljes tisztelettel vagyok a méltóságos úrnak,

Kolozsvárott, március 6-dikán, 1817.

alázatos szolgája
Füzi János, m. p.
generalis notarius.

Czím: Sárdi méltóságos idősb *Simén Elek* úrnak,
stb.

Hivatalból.

D.-Sz.-Márton.

S. o. miss.

CXVIII.

1817. decz. 15. Széplak.

P. Horváth Károly főgondnok Sárdi Simén Eleket meghívja a Kolozsvárt, 1818. januárius 11-re kitzött főtanácsí ülésre.

Méltóságos Úr! Kedves Atyámfia az Úrban!

Hazánknak máig is keveset könnyebbedett terhes környülállásai mellett is, melyek miánn már két egymás után lefolyt esztendőekben synodalis gyűléseink tartatása elhalasztásával a szegény közönségünköt illető megvizsgáltatást s munkába vételt váró tárgyak megsaporodása a minden esztendő elején Kolozsvárott tartatni szokott Generale Consistorium öszvegyűlését elkerülhetetlenné tévén, hogy ezen gyűlést, mely a közelebbi esztendő Boldogasszony havának 11-kére határozatott, a mlgos úr is

személyével nevelni s közönségünket tanácsával elősegélleni méltóztassék, atyafiságos bizodalommal kérem.

A Mlgos Úrnak

az Úrban szerető Atyjafia

P. Horváth Károly, m. p.

főcurator.

Széplak, 15-a Decembris, 817.

Czím: Sárdi méltóságos *Simény Elek* úrnak, stb.

Hivatalból.

D.-Sz.-Márton.

S. o. miss.

CXIX.

1818. ápr. 1. Torockószentgyörgy.

Körmöczi János püspök levele id. Simén Eleknek.*)

Méltóságos Úr! Méltóságos jó fautor Uram!

Tisztelettel vettem a méltóságos úrnak de 31-a Martii hozzám indúlt levelit is, melyből látom a méltóságos úrnak újabb kívánságát, melyre egész tisztelettel e következőkben felelek: Én sincere declarálom a méltóságos úrnak, hogy minekutánna magok atyafiságos tracta szerént próbálták magok között az adjustatiót és teljességgel nem találták, hogy legyen jobb. Engemet Sárosról egyébaránt is hivatván s utánnam küldvén a néhai *Horváth Ferencz* úr, minekutánna értettem, hogy nem adjustálhatják, nem tudom az öreg úr, vagy *Horváth Miklós* úr jegyzései, de aestimatis előmbe adattak, de én hogy a valóságos

*) A levél borítékja elveszett.

becsülelevelet csak láttam is volna, annyival is inkább, hogy használtam volna, nemcsak nem tudom, de ezerszer hűtre kénszerítve is azt fognám felelni, hogy nem tudom. Egyébaránt az én két signaturáim is arra mutatnak, hogy én nem láttam azokat, mert a néhai méltóságos *Horváth Ferencz* úr épületeire nézve nagy a differentia a két jegyzésben, s e talám atyafiságos compositio szerént szállott alább, vagy hágott feljebb, de ezekről per extensum compositionalis kénszerített, a mint én emlékezem, vagy a mint talám beszéllette *Horváth Miklós* úr. Azért engedjen meg nékem a méltóságos úr, ha többet nem írhatok; nálom s előttem az igazság kedvezést se esmer, de el sem mellőztethetik.

Nagyon örvendem a Héderfáján volt történet tisztán megérthetését, — mert nékem úgy írták Aranyosszékről, hogy a méltóságos urak részéről, vagy a grófné emberei közül négy lövetett agyon, s a tisztartó, aki az oppositiót vezérlette, hét, vagy 8 embert sebezett meg, vagy hármot halálosan, s ezt látván méltóságos *Maurer* úr maga parancsolta, hogy vágják agyon, a minthogy maga tulajdon inasa egy láncsával ketté hasította a fejét, s ekkor a dombon lévő lármafák meggyújtottattak, s a győzedelem aránt jel adatván, a grófné úgy indult bé a széplaki határról, de ez úton is sok helyt megtámadtatott etc.

Alázatos tisztelettel vagyok,
a Méltóságos Úrnak,

alázatos szolgája
Körmötzi János, m. p.

T.-sz.-György, 1-a Aprilis, 1818.

1818. máj. 15. Szentgericze.

Kozma Gergely levele id. Simén Eleknek.

Méltóságos Ur! Gratosus Patronus Uram!

Levelét tisztelettel vévén, annak következéseül a kivánt halotti tisztességtévő prédikációt ezennel örömetst leküldeném; de ámbár tisztálatlanul már rég készen hever, mindazáltal a méltóságos úrhoz intézve volt levelemre kértem válasznak, úgy a munkában előfordulni kellett úri rokonság leírásának kimaradása, s még a méltóságos keserveket érdeklő közbejött környülállások is, engemet abba a bizonytalankodásba hozván, hogy a parancsolt munkákra szükség nem fogna lenni, s minden fáradozásunk s drága időnk ráfordítása füstbe menend, mindeddig sem tisztába írására, sem kivántatott sajtó alá való adjustálására figyelmet nem fordithattam; melyet mindazonáltal, (jóllehet a *Rajmár Természeti Vallása* sajtó alá készült fordításának utolsó kireszelésével kell foglalatosnak lennem, mely is igen sok időt felvészen, úgy a zsinatra tenni kivántatott előkészületek is közbejönnek) hogy a méltóságos úrnak s úri kedveseinek kivánságok szerént kikészithessem teljes ügyekezettel rajta lészek, csakhogy a néhai boldogult mlgos úrasszonynak élete idejéről, páros és özvegyi esztendeiről, úgy egyéb emlékezetbe jöni kivántatott környülállásokról, nemkülönben a méltóságos úri véreknek neveiről s titulussáról kelendő laistromozást hozzám küldetni elmulhataatlanul elvárom, mely nélkül a munkát tökéletességre nem vihetni, e nélkül pedig a világ crisissére sem bocsáthatni.

A ki a méltóságos úrasszonyt a mlgos kisasz-
szonykával egyetemben mély alázatossággal tisztelve
állandóul vagyok a Méltóságos Úrnak,

alázatos szegény szolgája

Kozma Gergely, m. k.

sz. geritzei unitárius pap
és marosszéki esperest képe.

Sz. Geritze, 15-a Maji, 1818.

U. i. A Múzeumnak 5-ik darabjait küldöm, az
6-ik még kezemhez nem jutván.

Czím: Sárdi méltóságos *Id. Simén Elek* úrnak, stb.

S. o. miss.

D.-Sz.-Márton.

CXXI.

1818. máj. 15. Nyárádszentlászló.

Cs. Albert János levele *id. Simén Elek*nek.

Méltóságos Ur! Méltóztatott Kegyes Pártfogó
Uram!

Sz. geritzei pap és prosenior t. t. *Kozma Gergely*
úrhoz utasítani méltóztatott leveléből a mlgos úrnak
parancsolatját részemről is nagy tisztelettel olvastam,
s hogy pontos nem lehettem, nagyon sajnálom, a
melynek azonban nem nem-akarásom, hanem inkább
azon kétségem vala az oka, hogy valamint az első,
úgy ezen utolsó sz. szándék is vagy modificatiót
fogna szenvedni vagy talán egészen is semmisedni,
mivel nem directe ngodtól vettünk parancsolatot.
Én a gyászinnepen elmondandó oratiómmal olyannal
amilyen tölem kitölt, már régen azelőtt készen vol-
tam, minekelőtte a mlgos familia ez iránti gondol-
kozása módját megváltoztatta volna, de ez úgy, amint
vagyon, ha szinte egyébaránt megérdemlené is, sajtó
alá nem mehet, sok megváltoztatás és újabb leírás

nélkül, mivel más dolog valamit írni s olvastatni és más közönség előtt elmondani. Különben is tökéletesen bévégzett munkával mindaddig nem udvarolhattunk, míg a n. mlgos asszony tiszta biographiáját magunknak meg nem nyerhetjük, amellyet én, hova hamarébb instálok alázatosan részemre.

Hogy mikorra lehetek készen, azt egész bizonyossággal írni most sem mérem, mivel mulhatatlan foglalatosságaim egymást érik. Mentől hamarább környéki zsinatunk léssen, az hol praesesnek vagyok rendeltetve; az itt folytatandó jeles tárgyakot háromszor kell leírnem, mint s. jegyzőnek, a közönséges sinodus következik, az hol consecrandus lévén, készülnöm kelletik, e mellett papi kötelességeim. Csak ugyan nem azt akarom teljességgel ezekben mondani, hogy a mlgos familia kivánságának magamat ellene szegezném, mert annak eleget tenni legszen-tebb akaratom s annak, ha csak félig megfelelehetek is, ezerszer szerencsésnek fogom magamat érezni; csak oda czéloz tehát írásom, hogy ha most nyakunkra gyült ezen bajaink, parancsolnak még munkánk kézhez való küldhetésekre nézt egy kevés haladékot. Részemről instálok alázatosan a mlgos úr és a mlgos uri familia kegyes megengedését. A genealogica és biographica leírást újabban is alázatosan instálok.

A ngos asszonynak és kisasszonynak alázatos tiszteletemet írva, ngod méltóztatott kegyes pártfogására ajánlott alázatos tisztelettel vagyok

a Mlgos Úrnak,

Ny. Sz. Lászlón, 15-a Maji, 1818.

alázatos szolgája

Cs. Albert János, m. k.

ny. sz. lászlói pap.

Czím: Saárdi méltóságos idősebb Simén Elek úrnak, stb.

Ditső-Szent-Mártonban.

S. o. miss.

CXXII.

1818. júl. 26. Kolozsvár.

Füzi János levele id. Simén Eleknek.*)

Méltóságos Ur! Nagyérdemű Patronus Uram!

Ő nagyságoktól Bétsből jött levelet ide bátorkodám zární. Az egyik a mlgs úrnak szólván, a más kettőt méltóztatik elküldení mlgs *Sándor* Lajosné úraszszonynak, talán Hunyad vármegyében lesz most. Gy. Sz. Királyon legalább nincsen. Ezek egy keveset itten késtek, nem lévén alkalmatosságom az elküldésre és pénzzel fogadott expressustól is nem akarván elküldení. A 3-a Juliira tett tárgy jól jött ki. Ismét jött rendelés az iránt, hogy az informatio pótlása végett küldettség fel a néhai *Gróf B. Sámuel* úr praetendált testamentuma és az evocatio-ról való instrumentum. Innen még eddig minden jól ment fel. A gróf lejött, de későcskén, mert már itt minden referált volt. Úgy hallom, hogy ismét minél hamarébb visszamenyen. Talán azért is jött egyfelől, hogy jelen legyen Aranyosszéken, amidön ottan a regius commissarius megjelenik.

A d.-sz.-mártoni ekklésia egy harangot akarván öntetni, tiszteletes püspök uramhoz intézett egy kére-

*) A levél borítékja elveszett.

lem levelet, a mlgs úrnak is láttam egy levelét e tárgyban. Ezekből gyanítom, hogy tiszteletes püspök uram tett benne lépést, de mit, nem tudhatom. Instálom azért a méltóságos urat, méltóztatik megírni, hogy a mlgs úr tudtával tétetett-é valami lépés a harang megöntésére nézve, s ha igen, mi? és ha itten meg akarjuk öntetni, a pénz készen és kézben van-e, mert én az ekklesia leveléből úgy látom, hogy a pénz nincsen kezekbe. Ezen dologról azért nem írhattam elébb, mivel nekem is csak most adatott által az ekklesia levele.

Tiszteletes püspök uramról annyit írhatok, hogy Tordáról haza hozattatván, itten gyengébben látszik lenni, mint volt Tordán. Csakugyan úgy van, hogy magától felkél, sétál az házban, eszik jól, alszik is, de nem eléggé csendesen, elméjére nézve pedig az embereket megismeri, beszélget, ha kérdeztetik, hanem mindezek mellett is úgy látszik, hogy a memoriája felette gyenge, sőt éppen semmi régibb dologról nem emlékezik. Melyeknek alázatos jelentése mellett mély tisztelettel vagyok

a Méltóságos Úrnak

alázatos szolgája

Füzi János, m. p.

Kolosváratt, július 26-dikán, 1818.

S. o. miss.

CXXIII.

1819. ápr. 6. Kolozsvár.

Molnos Dávid levele id. Símén Eleknek.

Méltóságos Úr! Nagyérdemű Pártfogó Uram!

Tiszteletes *Kanyaró* uramnak a könyvei ide Kolosvárra megérkeztek s amint mondotta volt, azok

közt vannak a collegium számára vásárlottak is. Már most irtam tiszteletes Kanyaró uramnak, hogy assignálja tiszteletes *Sylvester* uram által, s úgy gondolom, legalább úgy kellene lenni, ebben nem lesz fogyatkozás. További folyamatjáról is a dolognak tudósítani fogom rövid időn a méltóságos urat; azonban reméllem a mlgos úr is meg fogja viszont indítani a maga beneficiumát, annyival is inkább, hogy többé azt közbenvetett kezekre nem szándékozunk bízni, hanem vásárolunk egyenesen a könyvárustól. Szomorú újságban írhatom, hogy m. főbiró *Szentiványi Dánielné* asszony haldoklik és a gyászportékák is megvásároltattak számára. Továbbá midőn idvesség és boldog ünnepi napokat kívánnék, magamat grátiájába ajálván vagyok

a Méltóságos Úrnak,

Kolosvár, 1819. 6-dik április,

alázatos szolgája

Molnos Dávid, m. k.

Czím: Sárdi méltóságos idősb *Simény Elek* úrnak, stb.

D.-Sz.-Mártonban.

S. o. miss.

CXXIV.

1822. decz. 19. Kolosvár.

Körmöczi János püspök levele Iszlai Lászlónak. *)

Kedves Úrfim!

Vettem deczember 15-ik napjáról irt levelét az úrfinak, és örvendem házasságra lett maga elhatározását, de engedjen meg az úrfi, hogy én, mint egy atya, minden interessé nélkül írjam ki vélekedésemet. Én dispensatiót ezuttal nem adtam s nem is adhat-

*) A levélboríték elveszett.

tam, mert a f. királyi rendelkezések szerént de libero et citra ullam coactionem deliberato consensu az úrfi is az a személy, kit el akar venni még fassiót coram parochó et fide dignis duobus regiis nem tettek, erről hozzám e protocollo et sub eorundem subscriptione testimonialis hozzám nem jött, én pedig az erről szóló testimonium nélkül absolute nem adhatok, mert ha differentia orialódnék --- a k. Gubernium megszólítana és nem volna mit előmutathassak, és így magannak is, az úrfinak s azon leányzónak is bajt szereznek. Ennyit előre *Balla* uramnak is, ki hozta a levelet, megmondtam; de nevezetesen azért is, hogy a leányzó nevét az úrfi meg sem írta, és ezt nem tudva, hogy adhatnék?

Az igaz, hogy rang, születés semmit se téssen, vagy ha igen, ez világi mulandó tekintet; sok gróf, báró vett szegény leányt és szerencsésen jött ki dolgok, ezt azért, hogy unitárius pap leányát akarja venni, én controversiába nem teszem, de azt lelkiismeret szerént kívánom jelenteni, hogy ámbár az úrfi megosztott testvéreivel s édes anyjával, mégis az egyenes szívűség azt hozza magával, hogy azok tudtával essék s consensusokkal, mert, ha ezek nem consentiálnak, az úrfira és azon szegény jó leányra, kit az úrfi el akar venni, igen sérelmes fájdalom következik. Ó, hogy ezen lépésbe szerencsés lesz, igaz, de midőn látja, vagy látni fogja, hogy az ő férje édes anyja és testvérei férjének ötét nem állhatják, vagy mintegy ujjal mutatják, ez néki igen nehéz kő gyanánt fog szivén fekünni. Az én egyenes vélekedésem szerént tehát minden féretétellel elsőben is jónak látom, hogy jelentse ki szándékát aszszony anyjának s végye consensusát, azután testvéreinek is, és így tuto pede mehet a dolog. Az úrfi sem fog vádoltathatni

általok, hogy nem jelentette, s ha a környülállás hozná a dolgot segedelmekre is mindenkor számot tarthat. Sőt, ha szintén ellenkeznének is ebbe, már előre tudni fogja, hogy a dolog quota, — quanta — s mihez kell magát tartani. — Az a szegény leány is megtudván előre azt, hogy a szerencse jó és szép, de kedvetlen környülállásokat várhat belőle, magát sem fogja szerencsétlennek tartani, és az úrfit is nem fogja vádolni, mert szabadakarát hagyatik a választásban a dolog megtudása után is. Látja kedves úrfim, mely atyai és minden interessé nélkül való ez az én tanácsadásom.

Teljesítse tehát bárcsak a mlgs aszszonyra nézve s ne szomorítsa meg abban, hogy semmit ne is tudjon benne és akkor késő legyen a tanácsadás, szive ki nyilatkoztatása. Ezen levelem pedig tartsa meg pro sui legitimatione; én ha a világ eleibe terjesztetik, azt se bánom, mert én sincere irok, s adtam ebben tanácsot, a lehetetlen megkötvén kezeimet mostan, mint fennebb is íram a dispensatio kiadhatásban. Elvárom azért a mlgs aszszony részéről is a consensus adást, vagy az ellene mondásról való relatiót, a fassio tételről való protocolli extractussal sub subscriptione regiorum in hunc finem assumendorum. Melyek közül csak a fassio tételről jöjjen fel a fels. normativum szerént a protocolli extractus vagy testimonium, legottan adok dispensatiót, annyival is inkább örömet, habár egyik testvére is a mlgs aszszony is consential. Léven tisztelettel, az úrfinak

jóakaró köteles szolgája,

Körmötzi János, m. p.

Kolosvár, 19-a X-bris 822.

superintendens.

I. o. miss.